ЗМІСТ

Кіпер - це я

КУПИТИ

Переглянути та купити книгу на **book2go.com.ua**

Про книгу

Короткий і пронизливий, написаний верхньобернським діалектом роман швейцарського сучасника Педро Ленца, знаного нам насамперед із Жаданових перекладів його лірики, - своєрідна сучасна історія виховання почуттів, поетичне свідоцтво з глибокої швейцарської провінції 70 - 80 рр. про вимоги дорослішання і його нездійсненність. Тепла, стисла і щемка розповідь про вірність і зраду, відданість і залежність, прив'язаність і зловживання, прагнення і непорозуміння. Складні й суперечливі характери, накреслені кількома вичерпними натяками, розвиваються передусім у хвацьких діалогах. М'який і вразливий, прив'язаний до місця і спогадів, головний протагоніст Кіпер відчайдушно намагається порадити собі зі змінами, які йому анітрохи не до вподоби. Правдива його стихія - оповідати історії. Тільки ось цього разу це історія його власного життя.

Педро Ленц народився у 1965 році в Ланґенталі, кантон Берн, Швейцарія. Вивчився на муляра, пізніше студіював іспанську літературу в Бернському університеті. З 2011 року вільний письменник і журналіст. Володар численних літературних нагород.

Педро Ленц є одним із найвідоміших сучасних швейцарських авторів, свої тексти пише зокрема й швейцарським діалектом. Сьогодні Педро Ленц живе в Ольтені, кантон Золотурн, Швейцарія.

Педро Ленц — це Шервуд Андерсон сьогоднішньої Швейцарії: правдивий поет, що любить людей, і великий оповідач.

Алекс Капус

Маємо справу з автором, таким близьким до життя, і він перекладає цей спосіб мовлення несхибною літературною мовою.

Tages-Anzeiger

ВИДАВНИЦТВО

ISBN 978-617-614-220-1

9 786176 142201

ПЕДРО ЛЕНЦ

КІПЕР – ЦЕ Я

ВИДАВНИЦТВО

ПЕДРО ЛЕНЦ

КІПЕР – ЦЕ Я

Bibliothek der deutschsprachigen Literatur
Бібліотека німецькомовної літератури

Меридіан серця
Meridian des Herzens

Pedro Lenz

DER GOALIE BIN ICH

Roman

Ins Ukrainische übersetzt von *Jurko Prochasko*

VERLAGSHAUS

Czernowitz
2018

Педро Ленц

КІПЕР – ЦЕ Я

Роман

З німецької переклав *Юрко Прохасько*

ВИДАВНИЦТВО

Чернівці
2018

УДК 82-3
Л 46

Ленц, Педро
Кіпер – це я : Роман / Педро Ленц ; пер. з нім. Юрія Прохаська. – Чернівці : Книги – XXI, 2018. – 128 с.

ISBN 978-617-614-220-1

Короткий і пронизливий, написаний верхньобернським діалектом роман швейцарського сучасника Педро Ленца, знаного нам насамперед із Жаданових перекладів його лірики, – своєрідна сучасна історія виховання почуттів, поетичне свідоцтво з глибокої швейцарської провінції 70–80 рр. про вимоги дорослішання і його нездійсненність. Тепла, стисла і щемка розповідь про вірність і зраду, відданість і залежність, прив'язаність і зловживання, прагнення і непорозуміння. Складні й суперечливі характери, накреслені кількома вичерпними натяками, розвиваються передусім у хвацьких діалогах. М'який і вразливий, прив'язаний до місця і спогадів, головний протагоніст Кіпер відчайдушно намагається порадити собі зі змінами, які йому анітрохи не до вподоби. Правдива його стихія – оповідати історії. Тільки ось цього разу це історія його власного життя.

Книгу видано за підтримки швейцарської культурної фундації Pro Helvetia
schweizer kulturstiftung
prohelvetia

Перекладено за виданням:
Pedro Lenz. Der Goalie bin ich. Kein & Aber AG Zürich – Berlin, 2014

Усі права застережено. Відтворювати будь-яку частину цього видання в будь-якій формі та в будь-який спосіб, зокрема електронно, без письмової згоди правовласників заборонено.

Copyright © 2010 by Der gesunde Menschenversand, Luzern
All rights reserved

ISBN 978-617-614-220-1

© Книги – XXI, 2018, *видання українською мовою*
© Юрко Прохасько, 2018, *переклад*
© Анна Стьопіна, 2018, *обкладинка*

1

Насправді це почалося набагато раніше. Та з таким самим успіхом я міг би сказати, що почалось воно того вечора, через кілька днів після мого виходу з Віцу.

Година десята–пів на одинадцяту. Не суть важливо. В кожному разі зимнющий, пронизливий вітер. Шуммерталь. Листопад. А серце – набрякле й важке, як стара мокра ганчірка.

Отож я в «Мезон», на одну каву з бренді.

Тюремні я вже спустив, не питайте де і як. Тобто без бабок, але з нагальною потребою скрапленої кави, бодай з кимось поговорити, почути чийсь голос.

Як сказано, в кишенях вітер свище – кілька сигарет і пара завалящих монет. Скрута, коротше, але досить-таки скрутна. Чекаю, коли повернуть борг. Спробуй пояснити комусь: ти щойно вийшов з цюпи, хтось висить тобі купу бабла, а сам ти не надто ліквідний. Жодна собака на таке не поведеться.

Отож-бо. І тому я в «Мезон», замовляю каву з бренді, і тут Реґула питає, чи я кредитоспроможний.

Не таке вже й дурне питання, слід визнати.

Тільки не починай, Реґі, будь така добра, просто принеси, це я до неї, а там видно буде.

Яким ти був, таким ти й лишився, каже вона і подає каву.

Я не пробила по касі, каже вона і дивиться на мене так, сам не знаю як, але інакше, ніж завжди, якась ніби туга в погляді, чи що. Без поняття, як там інші, але мене аж тепло проймає до самого нутра, коли жінка дивиться на мене так, як оце Реґі.

Дякую, Реґі, добра ти душа. Розрахуюсь молитвами.

Кінчай ти зі своїми примовками, а найголовніше – не здумай звикати, каже вона, бо як Пеше дізнається, що я не пробила скраплену каву, будуть проблеми. Сам знаєш, яким Пеше буває.

Вона просто п'ять з плюсом, ця Реґула, гідна найвищих похвал: дивиться на нашого брата, каже, цього я не проб'ю, цього і так, мабуть, ніхто не зауважить, а господар, Пеше, то й поготів, – і Кіпер має свою скраплену каву – на славу.

Я вже давно зрозумів, що в Реґули добре серце. Та того вечора вона почала мені подобатися і в інших сенсах.

По правді це дуже дивно: знаєш жінку роками, нічого такого не думаєш і раптом – о Боже – раптом щось у ній знаходиш. Ну так, раптом щось у ній знаходиш, щось таке, що змушує тебе захвилюватися, раптом вона тобі подобається. Хай розуміє, хто як хоче. У мене багато відкритих питань, чесно. Але того вечора мене раптом палко цікавить одне-єдине питання: чи судилося нам з Реґулою в цьому житті стати парою?

Слухай, Реґуло, це я до неї, можна попросити про одну послугу? Можеш до понеділка розлучитися з п'ятдесяткою? Знаєш, мені тут дехто висить купу грошей, але тепер я на мілині, це проблема, але прогнози загалом втішні, ти розумієш, до чого я.

І знову вона так на мене дивиться. Ти, бачу, нітрохи не змінився в тому Віцвілі, каже вона, в житті не скажеш, що ти провів там майже рік, бо послухати тебе – зух-зухом, як і був.

Тільки не заводь, Реґі. Ти поняття зеленого не маєш. Ти нічого не знаєш ні про мене, ні про Віцвіль. Та воно й на краще. Тішся. А щодо бабок: я не збираюся жебрати, і вже напевно не в тебе, ти вирішуєш: або маєш п'ятдесятку, або я запитаю про щось інше. Та й усе.

І тоді вона дала мені п'ятдесятку: згорнула і без коментарів поклала в нагрудну кишеню. Я взяв її руку, поцілував з внутрішнього боку і сказав, якби ти не була на роботі, я б з місця забрав тебе до себе додому і вкинув до лігва, присягаю, Реґі, я б тебе ощасливив.

Ти справді балаболка дурна, вона мені, й усміхається при цьому, і я усміхаюся у відповідь. Так добре – знову посміятися – справді добре. Останнім часом мені було не до сміху, чесно.

Коли з кавою було покінчено, я перейшов в «Іспанський клуб» навпроти, подивитися, чи не знайдеться там ще поїсти. І справді – знайшлося, хоча було вже пізно. Пако приготував мені рибу і підігрів рис. Саме те, що треба.

І де ж ти був, допитувався він. Сто років тебе не було видно.

Галера, сказав я, знаєш? Алькатрас – і склав перед очима ґратки з пальців.

Він тільки повільно похитав своєю важкою головою і скривив кутики вуст. Ось на цьому вони розуміються тут, в «Іспанському клубі» – знають, коли розпитувати, а коли краще ні.

Гей, Пако, скажи-но, а чи не бачив ти, бува, Улі або Марту? Ні? Ані разу не показувалися? Ну, нічого. До речі,

дуже смачно, рис – тіп-топ, ви тут славно готуєте, справді.

Ґрасіас, Квіпер, сказав він. Він завжди називає мене Квіпером, це те саме, що Кіпер, тобто голкіпер, воротар, але він так вимовляє, бо він іспанець. Дякую, передам на кухні, це він каже і доливає мені вина, своєю великою, спокійною рукою, що нагадує мені батькову, який не завжди був найпростішою людиною, але іноді й у нього була така спокійна рука. Тобто я з келихом червоного наварського, з тих кращих. Хоча, якби можна було вибирати, волів би півложечки коричневого. Одночасно я прекрасно розумів, що з цим треба зав'язувати, треба підвести під цим остаточну риску, під цим жалюгідним труйлом і всім цим дрантям. Це ж логічно: не ганятися ж усе життя за тим, аби догнатися, все життя на догон тільки й чекати, чекати, поки зробить «блюмць» в ріпі і венами потече тепло, ніби літній легіт серед суворої зими.

Тобто Улі ти не бачив? Я шукаю його, маю спитати щось важливе.

Ні, каже Пако, ні, він давно вже його не бачив, мабуть, вже понад тиждень. Бідолашний Улі. Здається, в нього клопоти.

Улі – телепень, мені дуже прикро. Це я не Пако сказав, це справа між мною і мною, цього мені нікому не потрібно говорити, навіть самому Улі. І все ж дратує: з цією дупою воловою ніколи неможливо про щось домовитися. Ніколи!

Гаразд, він залагодив мені цю квартиру, це треба визнати, завдяки йому в мене є хата, бо в його батька зв'язки в управлінні чи десь там.

Але, сорі, хата не належить Улі, це я плачу за неї, тобто, дякую Улі, дуже дякую, дуже сердечно дякую, тисячу разів, але що це має до нашого з тобою бізнесу.

Коли обіцяєш другові, що заплатиш йому до такого-то числа бабки, які йому висиш, то й віддаєш їх тоді або принаймні посилаєш якусь вісточку, дзвониш, черкаєш пару слів, переказуєш через когось, не знаю – що завгодно, – але не зникаєш просто з радарів.

Дивлюся на годинник, що висить вгорі на стіні, біля пожовклого вимпела «Реал Мадрид», на тій самій балці, де прикріплена світлова реклама. Вже пів на дванадцяту. Ще одне ветерано, а тоді додому, подумав я. Псяча погода. Плюсни-но мені бренді, Пако, і не жмоться, прошу, надворі знов похолодніло.

Дивно, що в п'ятницю в іспанця так мало людей. Трохи молоді за настільним футболом, кілька старих за балачкою, оце й усе. А я чекаю. Чогось.

Старий, та зроби щось, тепер ти просто повинен щось зробити! – це я собі. І замовляю ще одне бренді. Так добре, що є ця Реґулина п'ятдесятка. Ти зовсім інша людина, коли маєш щось у гаманці. Але коли я незабаром не знайду Улі, подумав я, Реґулі доведеться набратися терпіння, поки я зможу їй повернути.

Закриваємося, Кіпере!

Це Пакова жінка. Коли доходить до діла, це вона диктує умови. Пако надто м'який, він не може просто взяти й закрити, йому таке крізь горлянку не пройде. А їй запросто.

Що ж поробиш, протираю очі, ніби в мене запалення, плачу і йду, в напрямку додому. Але не прямою наводкою, ні, закортіло ще зазирнути в «Мезон», подивитися, чи й Реґула закривається. Курю на подвір'ї, пильную задні двері, думав, вона звідти вийде. Бо ж у кнайпі ще світиться. Гарно було б ще раз її побачити, подумав собі. Стою в темряві під дашком. З вулиці мене не видно, зі стоянки, на щастя, теж. На неї чекав Бадді. Бадді сидів у своїй тачці, Бадді – це її чувак, офіційно. Бадді забирав

Реґулу з роботи, це була його функція, бо так роблять, коли мають подружку, яка працює офіціанткою, і хочуть бути певними, що вона напевно повернеться додому. Тим паче, коли працювати в такому місці, як «Мезон», де ошиваються суспільно-небезпечні типи, як оце я, і, спаси Господи, ще навіть гірші.

Мої привітання, Бадді, у тебе все під контролем, Бадді, ти контролюєш тачку, контролюєш подружку, контролюєш зачіску, Бадді, контролюєш артеріальний тиск, ти – шеф, Бадді, сто пром, ти чемпіон, Бадді, вона твоя, і все в тебе під контролем, і вона в тебе під контролем, браво, браво, браво, Бадді, ти, сучий ти сину, – я аж сплюнув спересердя.

А в мене нічого не було, там і тоді, ні претензій, ні шансів, ні грошей – нічого. Просто хотів випадково проходити мимо, коли вона вийде, і сказати: Оце так несподіванка – Реґула! Ти додому? Тобі куди, Реґі? Давай проведу. Ні, зовсім не зайвий гак, уяви собі, ні, справді, мені нічого. Я і так тудою збирався.

А дорогою я б дещо загадково мовчав. Здебільшого таке справляє хороше враження. Особливо коли цілий день обслуговуєш, о пів на першу ночі не дуже хочеться, аби хтось забивав тобі баки. Тоді треба вміти мовчати, слухати, коли вона щось розповідає, і навіть коли нічого не розповідає. А пізніше, вже перед її дверима, короткі обійми, цьомчики в щічку, а останній цьомчик на півсекунди довший, ледь довший, ніж звично. І йти. А тоді озирнутися і ще раз махнути рукою на прощання.

Я б так і зробив, я б зумів, так що вона подумала б, який чистий хлопець, цей Кіпер. Щойно вийшов по році тюрми, без грошей, зате зі стилем. І чому ж він затягнув з тим прощальним поцілунком? Так, ніби хотів цілуватися довше. Хіба ні?

Саме такі думки треба дати в дорогу такій, як Реґула. Вона б ними ще трохи потішилася.

Але це були мої думки. А там, у тіні, сидів Бадді у своїй роздовбаній селіці, музика мало не на всю потужність, як, мабуть, і огрівання. А я тут, сам-один, відморожую собі... ноги на цьому розі, як безпритульне теля взимку, без толку і без музики.

Гей, Кіпере, що з тобою? Що ти тут забув? На що чекаєш? На запалення легень? – сказав я собі й пішов, як завжди, сам додому.

2

Реґула – не єдина, кому про це відомо. Так, я відсидів якийсь час у Віцвілі, на повному утриманні, ну так, через наркоту. Не я перший. Так, дрібничка. Спіткнувся. Не пощастило. Ось і все. Без відмовок. Так, наробив дурниць. Кілька осіб надто багато знали, а кількоро серед них забагато балакали. Так мене намахали, так мене засадили. Відкалатав від дзвінка до дзвінка. Усе взяв на себе. Не виспівав жодного імені, а це, погодьтеся, вже не абищиця, якщо уважніше придивитися. А тепер усе в минулому. Сорі. Більше тут нічого додати, принаймні наразі. Єдине, що варто додати, – я завжди все робив сам. Тобто сам діставав усе потрібне, з волі. Ніколи не був замішаний у великий товар. Ніколи не хотів мати нічого спільного з цим шуммертальським наркосвітом, де всі всіх знають і ніхто нікому нічого просто так не подарує, хіба що грип чи там вітрянку. Тож я тримався особняком, аж до того останнього разу, коли мене накрили.

І тепер я намагаюся знову стати на ноги. Шукаю працю, щось постійне. Мешкання вже знайшов, тобто не я, а Улі, а якщо ще відвертіше, то його старий. Непогане – дві кімнати, центральне опалення, ванна, дуже навіть

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

BOOK2GO
ЕЛЕКТРОННІ КНИГИ

КУПИТИ